

مەيىر جەنگىزىپ، قىيشلىقنى جەڭىلدەتتى، ساپار سۈيسپەنشىلىككە تەلى بولدى

□ **انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ تىلشىلەرى ياۋ گاڭ، بارشا تەڭسى، لۇ فىڭباۋ**

قازىر ساياحاتنىڭ قاۋىرت مەزگىلى، قىرۋار ساياحاتىشى شىنجياڭغا ساياحاتتاپ كەلگەن - دى، تۇقىيل تۇلغان نىدەت ساياحاتشيلاردىڭ ساپار جوسپارىن ʼبۆلىدىردى. شىنجياڭنىڭ جەر - جەرىد- دەگى ساياحات تاراۋلارى، قاتنىاس تاراۋلارى، سا- ياحات سەرىكتەستىگى سىياقتىلار بەلسەنە توتەپ بەردپ، شۇىمل ارەكەتتەنىپ، عىلىيى ʼغېىر تۇتاس جوسپارلاپ، قايتاتىن جانە بوگەلىپ قالغان ساياحا- تىشلارعا قىزمەت وتەۋ قامتاماسزىدەي قىزمەتىن قۇلىشنا ويداىعداي سىستەدى.

كوپ شارائى قاتار قۇلدانىپ، قاتنىاسنىڭ ئىرىكلىسىزدىگىن بار كۇشپەن قامتاماسز ەتتى

نىدەت جاعدايىندا شىنجياڭنىڭ ناس جول، تەمىر جول، حالقىتىق اۋياتىسا تاراۋلارى قىزمەت وتەۋ شاراسىن ساپاللاندىردىپ، جولاۋشىلاردىڭ ʼساتتى جولعا شىعۇنا كوھەكتەستى.

8 - ايدىڭ 12 - كۇنى تۇستەن بۇرىن، ʼتىلىشى ʼۇرمىچى حالقارالق اۋەجاي T3 تەرىمىنال عىهارا- تە- نان جولاۋشىلاردىڭ ەكىلىك كودتى جايىالاپ، حاۋىپ- سىزدىك تەكسەرۋەدىن وتكەننەن كەيىن تەرىمىنال عىما- راتىنا كىرگەندىگىن، اۋەجاي قىزمەتكەرلەرنىڭ كوپ ورىندا جولاۋشىلاردى ۇشاققا شىعۇعا تىزمىدەلۇنە، حاۋىپسىزدىك تەكسەرۋ ارانىسانن وتۇننە جول كور- سەتىپ تۇرغاندىىعن كوردى.

”ئېىز جەر بەتتى قاتنىاسى، كەىزەكشى ۇشاق اىنالىمى، جولاۋشىلارعا قىزمەت وتەۋ، ساقتاىۋ - تىزگىندەۋ شارالارى سىياقتى جاقىتاردا قىزمەت وتەۋ شاراسىن ساپاللاندىردىپ، اشالاپ، جولاۋشىلاردىڭ حاۋىپسىىز، ئىرىكىلىسىىز جولعا شىعۇىن قامتاماسىز ەتىك“، - دەدى ʼۇرمىچى حالقارالق اۋەجايى بو- لىمشە سەرىكتەستىگى قىىزمەت وتەۋ ساپاسىن باسقارۋ قىىزمەت كومىىتەتىنىڭ (تەرىمىنال اۋماعىن باسقارۋ ʼبۆلىمى) قىىزمەتكەرى ياڭ شۇران.

كەىزەكتە، ʼۇرمىچى حالقارالق اۋەجايى اۋ- ياتىسيا سەرىكتەستىكتەرىن ساپىكەستىرىپ، بىرىنشە باىعتىتاعى تاسىمىال قۇاتىىن ارتتىردى؛ ۇشاققا شىعۇدى تىىزمىدەۋ ورىنىىن كوبەيتىپ، ۇشاققا شىعۇدى تىىزمىدەۋ ۋاقتىىن 2 ساعاىت بۇرىن تىىزمە- دەۋدەن 4 ساعاىت بۇرىن تىىزمىدەۋگە وزگەرتتى؛ حاۋپپسىزدىك تەكسەرۋ ارانىسىن كوبەيتتىپ اشىپ، ار- نادان تەكسەرۋدەن ʼوتۇ جىلدامىدىىعن جوعارىيلا- تتى؛ ەرىكىتىلەردى كوبەيتىپ، جولاۋشىلاردى اۋاشا- لاپ جول كورسەتۋ تەبىىتىن ارتتىرىپ، جولاۋشىلار- دىڭ قاجەتتىن دەر كەىزىندە ساپىكەستىرىپ شىەشتى؛ اۋياتىسىا سەرىكتەستىكتەرىمەن ساپىكەسىپ، ”بەلىەت قايتارۋ، بەلىەت ۋاقتىىن وزگەرتۋ“ قىىزمەتىىن ويداى- داي سىىستەدى؛ قىىزمەت وتەۋشىلەردى مولايىتىپ، اس - سۇمەىن ۇستەمەلەپ قامداپ، جولاۋشىلاردىڭ سۇ، تاماق قاجەتتىن قاناعاتاندىردى؛ ۋاقتىشسا سىستە- تىلەتىن ورىندىقتاردى كوبەيتىپ، دەمىالاتىن ورىن- داردى ازىرلەدى؛ كەىشتە كەلەتىن جولاۋشىلارعا مەڭزەس، اۋياتىسىا سەرىكتەستىكتەرىمەن ساپىكەسىپ، كەىزەكشى ۇشاققاردىڭ ۇشۇ ۋاقت ارالىىىن رەتتەپ، ۇشاق توسۇ عىياراتىنداعى جولاۋشىلاردىڭ اۋەجاي- دىان ʼساتتى اتتانۇنۇنا شىنايى كەپىلىدىك ەتتى.

شىنجياڭ تەمىر جول تاراۋلارى شۇىعل جاعدايىعا توتەپ بەرۋ جوباسىن سىكە قوسىپ، ʼۇرمىچى، كورلا، قۇمىل، قاشقار سىياقتى بەكەتتەىر- دە نىدەتتىن ساقتاىۋ - تىزگىندەۋ شاراسىن كۇشەي- تىپ، زارارسىزداندىرۋ جانە اۋا لىياسىترۋ رىتىم سانىن ارتتىردى. سونىمەن بىرگە، ʼۇرمىچى بەكتەنىڭ ”جىبەك جولىنداعى مەرۋەرت“ قىىزمەت وتەۋ تەكشە- سى سىياقتى قىىزمەت وتەۋ ماركانسىنىڭ رولىن تولقى ساۋلەلەندىردىپ، دوڭگەلكەتتى ورىندىق، زۇزا سىياقتى قىىزمەت وتەۋ جابدىقتارىن تولقى داينىداپ، پوپەىز توسۇ بولىمەسىندە ايدەلەر مەن بالالارعا قىىزمەت وتەۋ اۋماعىن قۇرىپ، قارت، ʼالسىز، اۋرۇ، مۇگەدەك، جۇكتى ايدىل سىياقتى ʼتۇيىندى جولاۋشىلاردى تەلە- حالققا قولايلى قىىزمەت وتەۋمەن قامداپ، ۇرمىچە- دەن شىعۇ ارانىسىن ساپاللاندىردىپ، ئىرىكىلىسىىز- دەندىردىپ، جولاۋشىلاردىڭ ساپارىنىڭ انىاعۇرلىم مەيىرگە بولەلۇننە مۇمكىندىك جاسادى.

شىنجياڭ قاتنىاس قارىجى قوسۇ (توبى) شەككى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىە قاراستى قىىزمەت وتەۋ اۋماعى ”قايناعان سۇ، سىتىق تاماق، مىقلاستى سالمە بولۇدى، كولىك توقىتاتۇدىڭ، دارەتجانانىڭ،

توقىتاۋسىىز ʼجۇرۇۋدىڭ، ورتانىڭ، قىىزمەت وتەۋدىڭ ساپالى بولۇىن“ ورىنىداپ، وتكەن - كەتكەن جو- لاۋشىلارعا كۇيىك مايى، يودوفور، جاراقات جاپسىىر- عى، تاڭغىشى، سالقىنداقتىشى مايى، ʼغېىر رەتىتىك مەدەيتسىىنالق ماسكا، زارارسىزداندىرۋ سىپىرىتىى سىياقتى شۇىعل جاعدايىعا توتەپ بەرۋ زاتتىق بۇيىم- دارىن تەگىن ازىرلەپ، قايناعان سۇمەن 24 ساعاىت قامدادى، شارت - جاعدايى بار قىىزمەت وتەۋ اۋماقە- تارى جاسىل بۇرشاق سورپاسى سىياقتى سىتىقتى با- ساتىن سۇسىندارىمەن تەگىن قامدادى.

قىىزمەت وتەۋ جان - جاقىتى بولىپ، امان - سەىن قايتتى

”8 - ايدىڭ 10 - كۇنى، جىلپىن ولكەسىنىىنەن كەلگەن 200 نەشە ساياحاتشى تۇگەلدەي قايتاتىن كەىزەكشى پوپەىزا شىقتى“. شىنجياڭ دامەيى باتىسى ۋىڭىىر جاستار حالقارالق ساياحات كوپپە- راتىۋى شەكتى سەرىكتەسىتىگىنىڭ باس دىرەكتورى چىيان چۇنلۇڭ تىلشىلگە وسى توپتاعى ساياحاتشىلار- دىڭ ʼغېىر كۇنىنىڭ الدىندا عانا جەتكەندىگىن، ʼاسىلى، ساياحات ارناۋلى كەىزەكشى پوپەىىزا وتىرىپ وڭتۇسىنىك - سولتۇسىنىك شىنجياڭدى اىنالىپ سايا- حاتتاماقشى بولغاندىىعن ايتتى.

”سول كۇنى الدىن الا تاپسىرسى بەرىلىگەن قوناق ساراي كۇشىىن قالىدىرىلدى، قايتار پوپەىىز بەلەتى دە ʼغېىرشاما تابىشى بولدى“. چىيان چۇنلۇڭ: ”مەن ساياحاتشىلاردىڭ ۇيسىنە قايتۇ ماسەلەسىن قالاي شەشۇگە باس قاتىرىپ وتىرعانىمدا، ʼۇرمى- جى قالالىق مادەنىيەت، ساياحات تاراۋلارىنىڭ تەلە- فونىن قايبىلدامىم، لار پوپەىىز بەلەتىن ساپىكەسە ساتىپ اۋىما كۈمەكتەسى ʼارى ساياحاتشىلارعا ʼتۇ- سىندىرۋ قىىزمەتىىن سىستەدى“، - دەدى.

8 - ايدىڭ 1۱ - كۇنى، ʼۇرمىچى بەكەتى. جولاۋشىلار ەكىلىك كودتى جايىالاپ بەكەتكە جىلدام كىردى. ياڭجۇۋ قالاسىنان كەلگەن ساياحا- تى شى جاڭ سۇي سول كۇنگى Z42 كەىزەكشى پوپەى- زىىنا وتىرىپ جىياڭسۇ ولكەسىنە قايتىتى، ”شىنجياڭنىڭ نىدەتتىن ساقتاىۋ - تىزگىندەۋ قىىزمە- تى وتە جاقسى سىستەلىپتى، بىىزدە 24 ساعاىتتىق حسۇان تەكسەرۋى بولمىسىز سىپاتتاماسى جانە سا- لاماتتىق جاسىل كودى بولسا بولدى، قايتا بەرمەىىز“، - دەدى جاڭ سۇي.

نىدەت سەبەبىىنەن قوناق ساراي، حالقىتىق تۇسەلحانا ئاپپسىرىىن قايتارماقىشى بولغان ساياحا- تىشلارعا قاراتا، جەر - جەىر ولاردىڭ اقشاسىىن شارىتسىىز، تولقى سومامەن قايتارۋ كەرەكتىگىن تالاپ ەتتى. ʼغىشئارا جەرلەر تاىى بارلىق مەيياما- جانا، قوناق سارايى، حالقىتىق تۇسەلحانا جانە جا- ناقحانالاردى ʼۇي باعاسىن تومەندەتىپ، بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلارعا قاراتا وزىندىك قۇن باعانى اىققارپ، ساياحاتشىلاردىڭ ەكونومىكالق قىسىمىن جەڭىلدەتۇگە جۇملىدىردى. ”قوناق ساراي ʼغېىىز- دىڭ جەكە كولىكپەىن ساياحاتتايى كەلگەندىگىمىزدى ʼبىلىپ، ʼۇيدىڭ كۇندىك باعاسىن 268 بۇاننىان 134 بۇانعا تومەندەتتى“. جۇنان ولكەسى چاڭشا قالاسى- نىڭ ساياحاتشىسى شۇي چاڭلى مەىن ساپارىلاستارى 4 ادام، 8 - ايدىڭ 10 - كۇنى اۋتوسۇكولىكتەرىمەن شىيىنجى اۋدانىنا كەلگەن. قازىر ولار قايتۇ سىىنە دا- يىندالىپ جاتىىر.

قايتۇ ۋاقتىىنا نەگىزدەلىپ، جەر - جەىر سايا- حاتشىلارعا حسۇان تەكسەرۇىن بەلىسەنە ورنالاس- تىرىپ، تۇيىنىىنەن - تۇيىىنگە اۋتوكولىك ورنالاسىتە- رىپ، ولاردى اۋەجايعا، پوپەىىز بەكتەنىنە جەتىكىز- دى. 8 - ايدىڭ 8 - كۇنى، جىنجياڭ مادەنىيەت، ساياحات كاڭجۇيى حالقارالق ساياحات كووپەراتىۋى شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىنىڭ جول باىستائۇشىسى نىڭ بۇيانۋان 30 ادامدىق ساياحا- تى بىرىمەسىن باستاپ كۇشار قالاسىنا كەلدى، وپلاما- عان جەردەن وسى رەتكى نىدەت جاعدايىنا تاپ بولادى. ”مەن قازىر قايتار جولدىعى پوپەىىزدامىن، وتە ʼساتتى بولدى. جەىرگىلىكتى مادەنىيەت، سايا- حات تاراۋلارى تاىى ʼاربىىر ساياحاتشىعا دوپپىا ۇسىندى، كوپىيشلىك نىدەتتىنەن كەيىن شىنجياڭغا تاىى كەلىپ ساياحاتتاۋدى ۇمىت ەتتى“، - دەدى 8 - ايدىڭ 1۱ - كۇنى نىڭ بۇيانۋان قايتار جولىىندا تەلەفوندا تىلشىمەن سويلەسكەندە.

بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلارعا تاماق جانە جاتىن وورنى جانىئان ئىپىدىلىك جاسالدى

قازىر نلە قازاق اۋتونومىيالى بىلىسىندا سايا-

حاتنىڭ قاۋىرت مەىزگىلى، توسىن تۇلغان نىدەت ساياحاتشىلاردىڭ ساپارىنىڭ شىرقىن بۇزدى. نلە بىلىسىنداعى ʼار دارەجەلى مادەنىيەت، ساياحات تا- راۋلارى بەلسەنە ارەكەتتەنىپ، بوگەلىپ قالغان سا- ياحاتشىلارعا كومەك كورىسەتتى.

”تالەيىمىز وڭىئان كەلدى، قىسىلتاياڭ ساتتە وسىنداى مەيىرلى قىىزمەت وتەۋگە يە بولىدىق“، - دەدى ساياحاتشى ناىعىما رەيىمچان. 8 - ايدىڭ 5 - كۇنى ناىعىما سىياقتى ʼغېىر توپ ساياحاتشى تەكەسى اۋدانىندا بوگەلىپ قالدى، قىسىلتاياڭ ساتتە، ولار دوۋيىن تۇعىرىنان شىيانجۇيى شارۋالار حالقىتىق تۇ- سەلحاناسىن باسقارۇشنىڭ ئاراتقان بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلاردى تەگىن جاتىن ورىنىمەن قامدايتىندى-

ىى جونىندەگى بەيىنەكەسىكىىن كوردى.

”نىدەت ۋاقتىتىق، ʼبىىزدىڭ بايتاق دا كورىكى- تى نلەمىىز، ʼسوزسىىىز، ساياحاتشىلارعا جاقسى اسەىر قالىدىرۇى كەرەك“، - دەدى وسى حالقىتىق تۇسەل- جانانىڭ جاۋاپتىسى چىن لىىن. چىن لىىن تاىى سايا- حاتشىلاردى تاڭغى اسپەىن، كەشكى اسپەىن جانە تۇرمىستىق بۇيىمدارىمەن قامدادى.

تەكەسى اۋدانسى حالقىتىق تۇسەلحانا گرۇپپاسى، بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلارعا قىىزمەت وتەۋ گرۇپپاسى سىياقتىلاردى قۇرىپ، قىىزمەت وتەۋدى قامتاماسىز ەتۇ قىىزمەتىىن ʼغېىىر تۇتاس جوسپارلاپ ورسىستەتتى. كادىرلاردى بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلار بار 48 قوناق سارايىمەن جانە حالقىتىق تۇسەلحانامەن كوتەرمەگە السىپ بايىلانسىن جاساۋعا ورنالاستىرىپ، ساياحاتشىلاردىڭ تىلەك - تالاپتارىن يەكەمدى يەگەردى، شەشتى.

قازىر قۇلجا قالاسىندا 686 ساياحاتشى بوگە- لىپ قالدى، مۇنىڭ نىشىندە شىنجياڭ سىرىنىنان 289 ادام، شىنجياڭ نىشىىنەن 397 ادام بار. قۇلجا قالاسى قوناق سارايى جانە حالقىتىق تۇسەلحانا- لاردىڭ باسقارۇشىلارىىن بوگەلىپ قالغان ساياحا- تىشلاردىڭ تاماق، جاتىن ورىن سىياقتى نەگىىزگى قاجەتتىن ەڭ تومەىنگى باعادا قامتاماسىز ەتۇگە جۇمىلدىرىپ، ساياحاتشىلارعا قامسىىز، جايلى، الاڭسىىز جاتىن ورىن ورتاسىن ازىرلەدى. 3 مەيى- مانحانانى بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلاردى ʼتۇ- يىندى ورنالاستىرۇ قوناق سارايى ەتىپ تۇرقاتقا- دىرىپ، قىيشىلىعى بار ساياحاتشىلاردى تەگىن تاماقپەىن، جاتىن ورىنىمەن قامدادى. حسۇان تەك- سەرۋى، سالاماتتىق قاداعالاۋ سىياقتى نىدەتتىن ساقتاىۋ - تىزگىندەۋ شارالارىىن تىياناقتاندىرۇدى ʼتارتىپتى ويداىعداي سىستەپ، الەۋمەتتىك اۋماقتى ساياحاتشىلار اڭسىى تەكتەن قىيشىلىقتاردى، تالاپ - تىلەكتەردى بەلىسەنە شەشۇگە قۇزاپ، بارلىق قا- جەتتى نىدەتتىن ساقتاىۋ زاتتىق ماتەرىيالدارمەن قامتاماسىىز ەتتى. قۇلجا قالاسىنىڭ تاكسى ورىنا- لاستىرۇ پىنقورماتسىياسى كەسىتەسىن، ʼارقايىسى ەمدەۋ قۇرىلىمدارىنىڭ سالاماتتىق كەڭەسى بەرۋ تەلەفونىىن، مادەنىيەت، ساياحات تاراۋلارىنىڭ ارىىزدى باقلاۋ تەلەفونىىن دەر كەىزىندە جارايالا- دى ʼارى ارناۋلى ادام، ارناۋلى جەلى ورنالاسىتە- رىپ، ساياحاتشىلارعا 24 ساعاىت قىىزمەت وتەۋدى قامتاماسىىز ەتۇ قىىزمەتىىن ويداىعداي سىستەۋگە شىىنا- يى كەپىلىدىك ەتتى.

موڭغۇلكۇرە اۋدانىندا جەىرگىلىكتى مادەنىيەت، ساياحات تاراۋلارىنداعى قىىىزمەتكەرلەر بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلارعا تارتىمدى تارتۇ ۇسىندى ʼارى ولاردىڭ قىيشىلىغىىن، تالاپ - تىلەكتەرىىن كەجچەي - تەكجەيلى ۇعىستى.

”موڭغۇلكۇرەنىڭ كورىنىسىى كورىكەم، كلىماتى جانعا جايلى بولپ قالمىستان، نىدەت كە- زىندە مادەنىيەت، ساياحات تاراۋلارىنىڭ ايرىقىشا قامقورلىعى ʼبىىزدى قاباعات اسەرلەندىردى. قايتىپ بارعاننان كەيىن، مەن شۇپان جىرىى موڭغۇلكۇرە- نى دوستارىما ۇكىتىمەيىىن“، - دەدى سۇجوۋ قالا- سىنان كەلگەن ساياحاتشى فاك فاڭ.

موڭغۇلكۇرە اۋدانىنىڭ مادەنىيەت، سايا- حات تاراۋلارى تاىى قىىزمەتكەر ۇيىمىداسىتە- رىپ، بۇكىل اۋداندىعى بوگەلىپ قالغان سايا- حاتشىلاردان جايپايى احوال ۇعىسىپ، ʼغېىىر - بىرلەپ تەكسەرۇ جۇرگىىزىپ، بوگەلىپ قالغان ساياحاتشىلاردىڭ پىنقورماتسىيا ساناعىن دەر كە- زىندە جاسادى ʼارى قوناق سارايلارمەن، حا- لقتىق تۇسەلحانالارمەن ساپىكەسىپ، موڭغۇل- كۇرەدە بوگەلىپ قالغان ʼارى جاتاققا ورنالاس- قان ساياحاتشىلارعا قاراتا، جاتاق باعاسىن %40 ارزانداىتىپ، ولاردى سىتىق لەنىيالى كەڭەسى الۇ، پىسچىكالىق جەتەكشەۋ سىياقتى مەيىىر باعىشتائۇ قىىزمەت وتەۋمەىن قامدادى.

(باسى 1 - بەتتە)

ۇرمىچىگە تاسىپ اكەلۇ سىياقتى احوالدارىن كەچچەي - تەكجەيلى ۇعىسىپ، بازاردى قامداۋدا ساقىتالغان قىيشىلىقتار مەن ماسەلەلەرگە ʼاردايىم نازار اۋدارىپ، دەر كەىىزندە شەشىم ەتتىك“. ʼۇرمىچى قالالىق ساۋدا سىتەرى مەكەمەسىنىڭ (استىق مەكەمەسى) قانىستى جاۋاپتىسى بىلاي دەپ تانىستىردى: 8 - ايدىڭ 10 - كۇنىىنەن بىىەرى، ʼۇرمىچى قالاسىنداعى بازارلاردا كوكونسىپەىن قامداۋ مولشەرى كۇنىىنە ورتا ەسەيپەىن 4800 تونىنا، ەت تۇرلەرى 500 تونىفادان استام، كۇرىشى، ۇن 6000 تونىفادان استام بولىپ، قالا تۇرعىندارىنىڭ قاجەتىىن قاناعاتتاندىردى.

8 - ايدىڭ 12 - كۇنى تاڭغى ساعاىت 5تە، ساۋان قالاسى باۋيىۋان اۋىل شارۋاشلىق قوسىم- شا ونىمەردەىن تولايىم ساتۇ بازارىندا، تولايىم ساتۇشى ساۋداگەرلەر تاشادىپ ساتىپ الۇعا كەلگەن ساۋدا سارايلىرىنىڭ، ەرەن بازارلار- دىڭ، كوكونسى دۇكەندەرىنىڭ قوجايىندارىنا ʼبولىپ قوراپتاپ بەرۇدە. كوكونسىتى تولايىم ساتۇشى ساۋداگەر چىن فۇجان بىلاي دەدى: ”كوكونسىنىڭ 20دان استام ʼتۇرىى بار، ʼغېىىز ساعاىت 5تەىن باىستاپ تولايىم ساتامىز، ساعاىت 8 مولشەرىندە تۇگەلدەي ساتىپ بولامىز“. قازىر وسى بازار ʼار كۇنى 70 تونىفادان استام كوكو- نىسى، جەمىس - جىيدەك، جۇمىرتقا، ەت تۇرلە- رى سىياقتى تۇرمىستىق زاتتىق ماتەرىياللاردى با- زارعا سالادى.

سول كۇنى تاڭغى ساعاىت 3تە، قۇمىىل قالاسى شىنجياڭ دۇڭجىياڭچۇن اۋىل شارۋاشلىق ونىمەردى امبەىياپ ساۋدا بازارىندا شامىدار جايىناپ تۇر. كوكونسى تولايىم ساتۇشى ساۋدا- گەر ۋاڭ دىيىڭ بىىلاي دەدى: ”ʼغېىىر ماشىنىا كوكونسى 25 تونىنا بولسى، وىداعان كوكونسى ʼتۇرىى بار، وسى بىرىنەشە كۇندە ʼبىىىزدىڭ زات ەنگىزۇ مولشەرىمىىز ʼار كۇنى 30 تونىفادان استام ارتتى، زات قاينارى جەتىكىلىكتى“. بۇقارانىڭ كوپ نەگىىزدى قاجەتىىن قاناعاتتاندىرۇ ʼۇشىىن، وسى بازار نىدەتتىن ساقتاىۋ - تىزگىندەۋدەگى ʼتۇرلى شارالاردى قاتاڭ تىياناقتاندىرۇ نەگىىزىن- دە، كوپ ارنامەن ساپىكەستىرىپ، ʼتۇرلى كوكو- نىسى، استىق - ماي سىياقتى اۋىل شارۋاشلىق قوسىشسا ونىسەردەىن ەنگىىزدى، كۇندەلىكتى ساۋدا مولشەرى 600 تونىنا ايتىنلاسىندا بولدى.

بىرىنەشە كۇنىىنە بەرىى، حوتان قالاسى بەيىمۇ تولايىم ساتۇ بازارى، حوتان قالسى ۋانچىيا- لى ەرەن بازارى چۇان - يى دۇكەنىى سىياقتى 6 ʼغېىىرى بازار، ەرەن بازار توتەنشىە جاعدايىعا توتەپ بەرۇ بويىشسا قامداۋعا كەپىلىدىك ەتۇ جو- باسىن دەر كەىىزندە سىكە قوسىپ، تۇرمىستىق زاتتىق ماتەرىياللاردىڭ بازارداىى قامىالدۇىن كۇشى سالا ويداىعدايى سىستەدى.

حوتان قالاسى بەيىمۇ تولايىم ساتۇ بازارى

باس دىرەكتورىنىڭ كومەكشىسى مامەتتۇرسۇن

جايپار تىلشىگە بىلاي دەدى: ”قازىر بازار كۇنى-

ىنە 600 تونىنا كوكونسى، 500 تونىنا ايتىنلاسىنداعى

جەمىس - جىيدەكپەىن قامدايدىى، زاتتىق ماتەرىيال-

مداردىڭ قورىى جەتىكىلىكتى. ʼبىىىز ى سىرتىنان

اكەلۇ، شىتىىن ساتىپ الۇ‘ جانە زات باعاسىن

يەكەمدى تۇردە ۇلكى السپ قاداعالاۋ ʼادىسى ار-

قىلى نىدەتتىن ساقتاىۋ - تىزگىندەۋ كەىىزندەگى

ʼتۇرلى تۇرمىستىق قاجەتتىى بۇيىمىداردىڭ

قامىدالۇ مولشەرىنىڭ جەتىكىلىكتى، باعاسىنىڭ ور-

ىقتى بولۇىنا شىنايى كەپىلىدىك ەتتىك“.

ساۋدا سارايلىرى، ەرەن بازارلار:

زات تولقى، باعا ورنىقتى بولدى

8 - ايدىڭ 12 - كۇنى، حۇيچىا شىداي ʼۇرمىچى قاشقار شىعىسى جولى دۇكەنىىندە كوكو- نىسى، جەمىس - جىيدەك، ەت تۇرلەرى سىياقتى جاس، جاڭا كۇيەگى ازىق - تۇلىكتىڭ زات قاينا- رى جەتىكىلىكتى بولغان، دۇكەن قىىزمەتكەرلەرى تاپسىرسى بويىشسا تاۋارلاردى چىكتەپ ʼجۇر. شىنجياڭ يوۋحاۋ (توبى) شەكتى جارنا سە- رىكتەسىتىگى ەرەن بازار بولىمشە سەرىكتەسىتىگە- نىڭ ورىنىباسار باىس دىرەكتورى لى لى مىننانى ʼبىلدىردى: يوۋحاۋ توبى كۇرىشى، ۇن، مايى، كوكونسى، ەت تۇرلەرى سىياقتى زاتتىق ماتەر- يالداردى كوپ ʼتۇرلى قامداۋ ارناسمەىن قامداۋ- دى جولعا قويىپ، زارارسىزداندىرۇ، قورعانۇ تۇ- رىندەگى كۇندەلىكتى بۇيىمىداردىڭ ʼغېىىرشاما مول قورىىن ساقىتادى. قازىر زات قاينارى ورىنقە- تى، قورى جەتىكىلىكتى، ونىڭ ۇستىنە ۇكەمەتىنىڭ خالىق تۇرمىسى تۇرىندەگى تاۋارلاردىڭ باعاسىن تىزگىندەۋ تالابىن قاتاڭ اىققارپ، الارمانداردىڭ كۇندەلىكتى تۇرمىستىق قاجەتىىن تولقى قاناعاىت-

تاندىرا الادى.

8 - ايدىڭ 12 - كۇنى، اتىناي قالاسى شۇەيۋي ەرەن بازارى دۇكەنىىنىڭ كىرە بەرد- سىىندە قالا تۇرعىندارى ەكى ولشەمدى كودتى جايىيالاۋ، تەمپەرئاۇرا ولشەۋ، زارارسىزداندىرۇ- دان كەيىن ەرەن بازارعا كىرىپ جاتتى. ەرەن بازاردىڭ زات سورەسىندەگى تاۋارلار كوزىدىڭ جاۋىن الادى، كۇرىشى، ۇن، ازىقتىق مايى، جاس كوكونسى ساتۇ اۋماعىندا زات جەتىكىلىكتى، قالا تۇرعىندارى تارتىيپەىن زات ساتىپ الۇدا. ”تۇر- مىستىق زاتتىق ماتەرىياللاردىڭ قامىدالۇى وتە تولقى، ʼبىىىز تەك كۇندەلكىتى قاجەتىمىىزدى عانا ساتىپ الامىىز، ʼۇيىپ - توگىپ ساتىپ الۇدىڭ قا- جەتتى جوق“، - دەدى زات السپ جۇرگەن قالا تۇرعىنى يىىن شىياۋيۋان.

”كوكونسىتىڭ ʼبارى سانچى كوكونسى تولايىم ساتۇ بازارى مەن قۇتتىيدىڭ جەىرگىلك- تى ورىندارىنداعى شارۋالاردىڭ قولنىان نىىىغان، ʼار كۇنى 20 تونىفادان استام قامىدادى، ʼبىىىز بۇكىل اۋدان حالقىنىڭ جاس كوكونسى جەيى ال- ۇنىنا كۇشى سالا كەپىلىدىك ەتۇدەمىىز“، - دەدى قۇتتىيى اۋدانى شۇڭگاڭ ەرەن بازارىنىڭ كوكو- نىسپەىن قامداۋشى ساۋداگەرى شاۋ لىڭليڭ.

باركول قازاق اۋتونومىيالى اۋدانىنىڭ جا- يىاۋلار كوشەسىندەگى وماتى ەرەن بازارىنىڭ نىشىندە كوپتەگەن تۇرعىندار ماسكا تاعىپ، ەكى ولشەمدى كودتى جايىيالاپ، تەمپەرئاۇرانى ول- شەتكەننەن كەيىىن، تارتىيپەىن ەرەن بازارعا كىرىپ زات السپ ʼجۇر. زات سورەسىىندەگى كوپ- كوونىستىڭ، جەمىس - جىيدەكتىنىڭ ʼتۇرىى مول، رى سىياقتىلاردىڭ قامىدالۇى جەتىكىلىكتى. تۇرعىن ايدىنگۇل اىقتبەك: ”بۇگىىن ʼغېىىر قالتا كۇرىشى، ʼبىىراز كوكونسى لىدىق، باعاسى بۇىرىىىىمەىن بىردەيى ەكەن“، - دەدى.

تىكە ساتۇ ʼتۇيىنىى:

قامداۋدى قامتاماسىزداندىرىپ، بۇقاراعا قولايلىلىق جاسادى

كورلا قالاسى بۇكىل قالاداعى 85 ۇكەمەتدە- تىك تۇرقاقتى باعالى كوكونسى، ەت تۇرلەرى تىكە ساتۇ تۇيىندەرىن قالا تۇرعىندارىن تۇرمىس- تىق زاتتىق ماتەرىيالدارمەن تۇرقاقتى باعادا قامداۋ ʼتۇيىنى ەتپ، ʼار كۇنى قىرۋار كوكونسى جانە سىپىر، قوي ەتىىن سالىپ، بۇقارانى نەگىىزگى تۇر- مىستىق زاتتىق ماتەرىيالدارمەن قامداۋعا جانە با- عانى ورنىقتىرۇعا شىنايى كەپىلىدىك ەتتى. قالا تۇرعىندارىنىڭ